

# Hevosen elopainon määrittäminen

Hevosen elopaino on tärkeä tietää mm. lääkkeitä annosteltaessa sekä ruokintaa suunniteltaessa.

## Hevosen elopaino voidaan arvioida seuraavin menetelmin:

- 1)** Punnitsemalla hevonen hevosvaa'alla: luotettavin ja tarkin menetelmä.
- 2)** Painomittanauhalla: Epätarkka menetelmä, mittausepäätarkkuus jopa  $\pm 50$  kg. Soveltuu lähinnä aikuisille hevosille, sillä varsoilla mittausepäätarkkuus on suhteellisesti vielä suurempi. On kuitenkin riittävän tarkka painonarviointimenetelmä esim. ruokintasuunnittelua varten.

Painomittanauhoja, joilla hevosen painon näkee suoraan kilogrammoissa rinnanympäryksen perusteella, myyvät muun muassa hevostarvikeliikkeet ja hevostarvikkeita myyvät verkkokaupat.

Hevosen painon haarukoinnin lisäksi nauhan avulla voidaan tarkkailla muutoksia hevosen lihavuuskunnossa, sillä rinnan ja vatsan ympärysmitta (cm) muuttuu hevosen laihtuessa/lihoessa.

- 3)** Laskukaavalla: Suositeltavin menetelmä punnituksen jälkeen, mittausepäätarkkuus keskimäärin  $\pm 20$  kg.

$$\text{Täysikasvuisen hevosen arviopaino (kg)} = \frac{\text{rinnanympäryys (cm)}^2 \times \text{rungon pituus (cm)}}{11\,877}$$

$$\text{Alle 6 kk ikäisen varsan arviopaino (kg)} = \text{rinnanympäryys (m)}^3 \times 90$$

Laskukaavassa käytettävät mittauslinjat hevosen rungon pituudelle ja rinnanympärykselle. Rinnanympäryys mitataan hieman sään korkeimman kohdan takaa selkään päin, ja rungon pituus ryntäiden (olkaluun päin) ja pakaralan (lonkkaluun istuinkyhmy) väliseltä alueelta.

Rinnanympäryys mitataan vetämällä mittanauha napakasti hevosen ympärille, mutta ei kuitenkaan liian kireäksi. Mittanauhan tulee kulkea n. 2,5 cm sään korkeimmasta kohdasta selkään päin sekä mahan alta aivan kyynärpäiden takaa.

Rungon pituus (olkaluun päästä lonkkaluun istuinkyhmyyn) saadaan mitattua parhaiten muovisella mittanauhalla, joka määrittää myös hevosen rungon muotoja. Pituus voidaan määrittää myös narun avulla, jonka pituus voidaan sitten mitata esim. jäykemmällä kelamitalalla.

Tarkkojen mittojen saamiseksi avustaja on tarpeellinen, jotta mittanauha saadaan pysymään oikeassa kohdassa.

4) Mittaamalla hevosen (sh, lv, pv) rinnanympäryys sään takaa ja katsomalla sitä vastaava paino taulukosta:

Rinnanympäryys	Suomenhevonen	Lämminverinen ratsuhevonen	Lämminverinen ravihevonen
155 cm	340 kg	305 kg	310 kg
160 cm	370 kg	340 kg	340 kg
165 cm	400 kg	370 kg	370 kg
170 cm	430 kg	400 kg	400 kg
175 cm	460 kg	435 kg	430 kg
180 cm	490 kg	470 kg	460 kg
185 cm	520 kg	500 kg	490 kg
190 cm	550 kg	535 kg	520 kg
195 cm	580 kg	570 kg	550 kg
200 cm	610 kg	600 kg	580 kg
205 cm	640 kg	635 kg	610 kg
210 cm	670 kg	670 kg	

5) Arvioimalla taulukosta: Koska vaihtelu rotujen sisällä on hyvin suuri, antaa keskimääräisiä elopainoja kuvaava taulukko painosta vain erittäin karkean arvion.

Hevosrotu	Keskimääräinen elopaino
Arabi	350 – 450 kg
Lämminverinen ratsu	560 – 590 kg
Lämminverinen ravuri	440 – 450 kg
Ponit: säkäkorkeus 135 – 147 cm	300 – 350 kg
Ponit: säkäkorkeus 120 – 135 cm	250 – 300 kg
Ponit: säkäkorkeus alle 120 cm	220 – 250 kg
Shetlanninponi	150 – 200 kg
Suomenhevonen	540 – 550 kg
Suomenpienhevonen	460 – 520 kg

